

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 40. Quandonam præsumatur aut quomodo probetur, quòd
Matrimonium sit initum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

Q. 39. An Matrimonium semel recte initum & non
 dissolutum possit inter eosdem sepius iniri. R. Affirmat
 Regn. in Heter. tom. 16. f. 1. pu. 14. n. 34. ita,
 ut quoties ex rationabili causa renovatur coram
 Parocho & testibus, toties iterum fiat Sacramen-
 tum cōferens novam gratiam ex opere operato,
 ad eum modum, quo repeti sepius potest con-
 fessio ejusdem peccati cum novo Sacramento &
 effectu novæ gratiæ; causam rationabilem dicit
 esse, si longo tempore copulati prolem non sus-
 ceperint, si hætenus vixerint in jurgiis, & jam
 renovare velint amorem mutuam &c. probat-
 que exemplis effectus bonos inde secutos. *Avers.*
Magr. n. 18. Lug. de pœnit. d. 13. n. 83. probabi-
 lius contradicunt, quamvis enim possit consen-
 sus sepius renovari, uti renovantur vota profes-
 sionis religiosæ, attamen sicut tunc non est nova
 confessio, ita nec hîc novum Sacramentum: &
 ratio in utroque est, quia contractus Matrimo-
 nii & confessio consistunt in introductione pos-
 sessionis in dominium corporum vel personæ
 professæ, introductio autem sonat inceptionem
 traditionis, ergo cum postea non amplius possit
 inceptio traditionis corporum, cum enim
 hæc tradita & acceptata, non amplius sunt sua,
 ergo nec amplius tradi possunt, ergo nec pote-
 rit inter tales repeti contractus aut Sacramen-
 tum Matrimonii. Ex quo patet disparitas de
 iterata confessione ejusdem peccati, hæc enim
 non significat ejusmodi inceptionem remissio-
 nis peccati, cum idem peccatum possit sepius
 remitti, secundum dicta l. 6. p. 2. n. 589.

Q. 40. Quandoam presumatur, aut quomodo pro-
 sumatur, quod Matrimonium sit initum. R. Quid sit
 presumptio, & quæ communiter regulæ ad-
 mittantur.

mittantur circa illam, dixi l. 4. à n. 1434. Hinc de præsumptione Matrimonii,

§. 1. Matrimonium præsumitur, 1. ex verbis, quibus contractus Matrimonii iniri solet de quibus fusè habent *Gob. tr. 10. Spor. nu. 138. Kugl. à n. 56.* 2. Ex hoc, quòd contractus Matrimonium consummârint, etiam si unus nunc dicat, se fictè consensisse, quia non debet ei fides, secundùm dicenda n. 307. 3. Ex solenni deductione sponsæ ad domum viri. 4. Ex cohabitatione 10. annorum, quando adest facta vicinæ, quòd vir mulierem in lecto & mensâ ut uxorem habuerit: Et ita intelligendum videtur *Cap. Ad id, 21. De sponsal. & Matr. Clemens III. de aliqua, quæ per annum & diutius permanserat cum viro, dicit, videri consensisse, nempe accedentibus aliis signis: Nihil cætero nuda cohabitatio etiam per longum tempus non facit certam præsumptionem Matrimonii ad favorem conjugum, quamvis etiam faciat ad favorem prolium, ut censeantur legitima, uti *Sperel. Decif. 175. à n. 27. ex Jur. AA.* 5. Etiam præsumitur ex publico iudicio in testimonio coram 3. testibus factò, *Schild. tr. 6. c. 3. §. 3. 6.* Ex libro Parochi, qui inscripsit, *Barthol. alii cum Kugl. n. 70.* Notandum tamen hic est, quòd nulla quantumcunque magna præsumptio faciat Matrimonium valere, si reipsa non fuerit consensus, vel aliquid essentialiter requisitum, quia *præsumptio cedit veritati*, arg. *L. Cretinuu. 137. ff. De verb. oblig. & L. ult. ff. Quod metus causa: Latè Tusch. v. Præsumptio con. 612. & constabit ex dicendis n. 272. 274.**

271. §. 2. Si prius Matrimonium sit tantum præsumptivè verum, & posterius sit certè iudicatum

tum omni solennitate, docet *Schild.* §. 7. adhuc esse standum pro priore, quia sicut pro primo stat præsumptio valoris, ita pro secundo stat præsumptio nullitatis: sed oppositum tenendum est secundum dicenda n. 679.

§. 3. Quamvis Cap. un. §. Porro. De despons. 278. imp. in 6. Filius vel filia, si præsens sit, dum patrens nomine ipsius contrahit (vel etiam absens, & postea sciat ac taceat) & omni secluso metu non contradicat, præsumatur consentire, tamen in foro conscientie hæc præsumptio locum non habet, si filius vel filia dicat, se non consensisse, sed ob reverentiam parentis tacuisse, quia in foro interno, sicuti creditur dicenti contra se, ita etiam pro se: Regula autem juris 43. in 6. qui tacet consentire videtur, rectè explicatur per reg. 44. ibid. qui tacet, non fatetur, sed nec utique negare videtur, cum taciturnitas sit aliquid indifferens ad consensum & dissensum: pro quo *Sanch.* l. 1. d. 5. n. 5. & d. 6. n. 11. *Delb.* De imm. eccles. c. 8. d. 19. à n. 27. & alii dicunt, quòd tacens consentire censeatur, 1. si agatur de ejus commodo & favore, non, si de incommodo vel præjudicio. 2. Si det signum interni consensûs, uti si talis sponsa tacens admitteret annulum à spondente, vel ejus manum acciperet. 3. Si aliàs negare vel contradicere deberet. An autem talis metus reverentialis impediatur valorem consentia, dicam n. 657.

§. 4. Quando agitur de valore Matrimonii, 278. sufficiunt quicumque testes: è contrà, quando agitur pro invaliditate illius, quamvis rati tantum, communis sententia est, quòd requirantur testes omni exceptione majores, uti habent *Jura & Authores apud Sperel. decis. 75. ubi notat*
Tap. VIII. M sequen-

sequentia, 1. si varietas attestationum in substanti-
 alibus laceret & conquasset depositiones, sunt tanquam singulares testes. 2. Etiam si agitur pro dissolvendo Matrimonio, domestici & familiares, si reliqua habeant, non ideo possunt repelli. 3. Etiam hic fieri potest, ut numerus testium, si nempe sint ultra tres, suppleat defectum aliquem. 4. Quando agitur de causa dissolvendi Matrimonium intra domesticos pariter illata, domestici & familiares habentur tanquam omni exceptione majores, tum quia presumuntur melius scire, quam extranei, tum etiam, quia saepe tales causae, v. g. metus injectus, verberationes, minae, non fiunt coram extraneis. 5. Quamvis aliquis fuerit famulus, dum causa dissolvendi posita est, si tamen non amplius sit famulus, dum testatur, non obstat, cum cessarit praesumptio nimiae reverentiae vel amoris. 6. Non ideo contraria sunt testimonia quod unus plus testetur, quam alter. 7. Si causa invaliditatis Matrimonii sit plus quam semel plenè probata, potest etiam mulieri, contra quam aliàs nulla est exceptio, injungi juramentum suppletorium. 8. Quamvis quis testetur ex auditu, si Authores dicti repellantur, etiam repelluntur testes, quia plus non creditur copiam quam originali, plus non creditur referentiam quam relato. Hæc omnia fusè deducit & probat *Sperel.*, partim l. c. partim decis. 79. n. De testibus plura addam à n. 757.

174. Q. 41. An Matrimonium pro foro interno
 dum, possit pro foro externo censei validum, & dispensatione
 dum sit agendum. R. Constat ex resolutione
 quentis casus: Titius appromisso Matrimonio
 impregnat Cajam ancillam suam, & quia postea